

ЗАКОН
О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА
О УГОВОРИМА О ПРЕВОЗУ У ЖЕЛЕЗНИЧКОМ САОБРАЋАЈУ

Члан 1.

У Закону о уговорима о превозу у железничком саобраћају („Службени гласник РС”, број 38/15), члан 4. мења се и гласи:

„Члан 4.

Опште услове превоза утврђује превозник.

Општи услови превоза се јавно објављују.

Сматра се да су општи услови превоза јавно објављени када их превозник учини доступним корисницима превоза, у штампаној форми и у електронској форми на интернет страници превозника.

Измена превозних трошкова и друге измене и допуне општим услова превоза, не могу се примењивати пре истека рока утврђеног општим условима превоза.”

Члан 2.

У члану 5. тачка 4) мења се и гласи:

„4) *железнички превозник* (у даљем тексту: превозник) је привредно друштво или друго правно лице које је регистровано за претежну делатност пружања услуга железничког превоза робе и/или путника, и коме је издата лиценца, уз обавезу да обезбеди вучу или које обезбеђује само вучу;”

Тачка 8) мења се и гласи:

„8) *интермодална транспортна јединица* (ИТЈ) је изменљиви транспортни суд или контејнер, као и полупорикоплица и приколица погодна за дизање дизалицом;”

После тачке 10) додаје се тачка 10а) која гласи:

„10а) *јединствена карта* је карта или карте које представљају уговор о превозу за коришћење узастопних железничких услуга које пружа један или више превозника;”

Тачка 14) мења се и гласи:

„14) *комбиновани превоз* је превоз интермодалних транспортних јединица (ИТЈ) или друмског возила код кога се већи део превозног пута обавља железницом, а почетни и завршни део превозног пута друмским транспортом на што је могуће краћим растојањима;”

После тачке 20) додају се тачке 20а) и 20б) , које гласе:

„20а) *општи услови превоза* су услови превозника у форми општим услова или тарифа које су правно на снази и који су закључивањем уговора о превозу постали његов саставни део;

20б) *организатор путовања* је организатор туристичког путовања или посредник, који није превозник, у смислу закона којим се уређује заштита потрошача;”

У тачки 29) речи: „првозни трошкови” бришу се.

После тачке 29) додаје се тачка 29а), која гласи:

„*Преусмеравање* у смислу овог закона значи превоз железницом алтернативним превозним путем;“

Тачка 30) мења се и гласи:

„30) *продавац карата* је сваки посредник у продаји железничких услуга који закључује уговоре о превозу путника и продаје карте у име превозника или за сопствени рачун;“

После тачке 30) додаје се тачка 30а), која гласи:

„30а) *путна пропусница или сезонска карта* је карта за неограничен број путовања која омогућује овлашћеном имаоцу путовање железницом на одређеном правцу или мрежи у току одређеног временског периода;“

После тачке 31) додаје се тачка 31а), која гласи:

„31а) *резервација* је овлашћење, на папиру или у електронском облику, којим се даје право лицу које се превози на претходно потврђени персонализовани аранжман превоза (седиште, постеља, лежај и др);“

Тачка 36) брише се.

После тачке 37) додаје се тачка 37а), која гласи:

„37а) *уговор о превозу путника* је уговор о превозу уз финансијску накнаду или бесплатно закључен између превозника или продавца карата и путника за пружање једне или више услуга превоза;“

Тачка 38) мења се и гласи:

„38) *уговорни превозник* је превозник са којим је путник или пошљалац закључио уговор о превозу;“

После тачке 40) додаје се тачка 40а), која гласи:

„40а) *управљач станице* је организациони субјект коме је поверена одговорност за управљање железничком станицом и који може бити управљач инфраструктуре;“

Тачка 41) мења се и гласи:

„41) *управљач инфраструктуре* је јавно предузеће или привредно друштво одговорно за грађење, експлоатацију, одржавање и обнову јавне железничке инфраструктуре на мрежи, као и за учешће у њеном развоју у оквиру утврђене опште политике развоја и финансирања инфраструктуре;“

Члан 3.

У члану 9. став 1. речи: „Закон о железници („Службени гласник РС”, број 45/13)“ замењују се речима: „законом којим се уређује железница“.

У ставу 2. речи: „објави ред вожње на одговарајући начин, у штампаној и електронској форми, а” бришу се.

Члан 4.

После члана 14. додају се чл. 14а – 14д, који гласе:

„Члан 14а

У случају да је путник онемогућен да искористи купљену резервацију седишта, постеље или лежаја кривицом превозника, превозник је дужан да на захтев путника изврши повраћај цене резервације у пуном износу.

Члан 14б

Када је оправдано очекивати да ће кашњење у доласку у упутну станицу у складу са уговором о превозу бити дуже од 60 минута, путник одмах може да изабере једну од следећих могућности:

- 1) повраћај пуне цене карте, под условима према којима је карта плаћена, за део или делове путовања који нису реализовани и за део или делове путовања који јесу реализовани, уколико путовање због насталог кашњења више није у складу са почетним планом путника, као и за, када је то потребно, повратну услугу до отпремне станице у што краћем року. На исплату повраћаја сходно се примењују услови исплате накнаде из члана 14в;
- 2) наставак путовања или преусмеравање, под сличним условима превоза, до упутне станице у што краћем року;
- 3) наставак путовања или преусмеравање, под сличним условима превоза, до упутне станице неког другог дана према путничковој жељи.

Члан 14в

Без губљења права на превоз, путник може захтевати накнаду због кашњења од превозника уколико се суочава са кашњењем између отпремне и упутне станице које су наведене на карти и за које није извршен повраћај цене карте у складу са чланом 14б. Минимални износ накнаде у случају кашњења износи:

- 1) 25% цене карте за кашњење у трајању од 60 до 119 минута,
- 2) 50 % цене карте за кашњење у трајању дужем од 120 минута.

Путници који поседују путну пропусницу или сезонску карту, и које задесе учестала кашњења или отказивања током периода важности карте, могу захтевати адекватну накнаду у складу са правилима превозника о накнади. У овим правилима наводе се критеријуми за утврђивање кашњења и израчунавање износа накнаде.

Правила из става 2. овог члана прописују се општим условима превоза.

Накнада у случају кашњења израчунава се у односу на цену коју је путник стварно платио за услугу која је извршена са закашњењем.

Када се уговор о превозу односи на повратно путовање, накнада за кашњење у одласку или доласку израчунава се у односу на половину цене плаћене за карту. На исти начин, цена за услугу која је извршена са закашњењем, према било ком другом облику уговора о превозу који омогућава путовање на неколико узастопних праваца, израчунава се пропорционално пуном износу цене.

Израчунавање периода кашњења не узима у обзир кашњења за која превозник може да докаже да су настала изван територије Републике Србије.

Накнада цене карте исплаћује се у року од 30 дана од дана пријема захтева за накнаду. Накнада се исплаћује у новцу, на захтев путника, а може се исплатити и у ваучерима односно другим услугама уколико су услови флексибилни (нарочито у погледу периода важности и дестинације).

Накнада цене карте не може се смањити као последица трошкова финансијских трансакција као што су таксе, трошкови телефонског разговора или цена маркица.

Превозник може одредити минималан износ испод којег се накнада не исплаћује а који не може бити већи од 4 евра (у динарској противвредности по средњем курсу Народне банке на дан одређивања минималног износа).

Путник нема право на накнаду ако је обавештен о кашњењу пре куповине карте или ако је период кашњења као последица наставка друге услуге или преусмеравања краћи од 60 минута.

Члан 14г

У случају кашњења у доласку или одласку, превозник или управљач станице морају информисати путнике о ситуацији и процењеном времену одласка и доласка чим ова информација буде расположива.

У случају кашњења наведеног у ставу 1. овог члана дужем од 60 минута, путницима се бесплатно нуде и:

- 1) оброци и освежење у складу са временом чекања, ако су доступни у возу или у станици, или се разумно могу набавити;
- 2) хотелски или други смештај, као и превоз од железничке станице до места смештаја, у случају да је боравак од једне или више ноћи постао непходан, или ако је додатни боравак постао неопходан, где и када за ово постоје физичке могућности;
- 3) уколико је воз блокиран на прузи, превоз од воза до железничке станице, до алтернативне отпремне станице или до крајњег одредишта услуге, где и када је то физички могуће.

Уколико железничка услуга не може бити настављена, превозник мора у што краћем року организовати алтернативне транспортне услуге за путнике.

У реализацији обавеза из ст. 1, 2. и 3. овог члана, превозник који обавља превоз мора узети у обзир посебне потребе путника са инвалидитетом и са смањеном покретљивошћу и њихових пратилаца, ако таквих лица има међу путницима.

Превозник, на захтев путника, мора навести на карти да је железничка услуга претрпела кашњење, узроковала пропуштање преседања или да је отказана, у зависности од самог случаја.”

Члан 14д

Уколико је превозник одговоран за потпуни или делимичан губитак, или оштећење, опреме за кретање или друге специфичне опреме коју користи особа са инвалидитетом или особа са смањеном покретљивошћу, не примењује се одредба о ограничењу финансијског износа надокнаде.”

Члан 5.

После члана 22. Додаје се члан 22а, који гласи:

„Члан 22а

На питања закључивања и реализације уговора о превозу путника, која овим законом нису посебно уређена, сходно се примењују одговарајуће одредбе Дела II, III, IV, V, VI и VII Јединствених правила за уговор о међународном железничком превозу путника - Додатка А (CIV), Конвенције о међународним железничким превозима (COTIF) од 9. маја 1980. године од 9. маја 1980. године у верзији на основу Протокола о изменама од 3. јуна 1999. године („Службени лист СФРЈ - Међународни уговори”, број 8/84, „Службени лист СРЈ - Међународни уговори”, број 3/93, „Службени гласник РС”, број 102/07 и „Службени гласник РС - Међународни уговори”, бр. 1/10, 2/13, 17/15, 7/17 и 9/19), са накнадним изменама и допунама.”

Члан 6.

После члана 40. додаје се члан 40а, који гласи:

„Члан 40а.

Обавезе према путницима прописане овим законом не могу се ограничити нити је могуће одрећи их се, нарочито одступањем или рестриктивном клаузулом у уговору о превозу.

Превозници путницима могу понудити повољније услове превоза у односу на права утврђена овим законом.”

Члан 7.

У члану 41. став 3. речи: „На захтев корисника може се закључити” замењују се речима: „Превозник и корисник превоза могу да закључе”.

Члан 8.

У члану 42. став 2. речи: „у превозу” замењују се речима : „о превозу”.

Члан 9.

У члану 43. став 1. после речи: „овим” додају се речи: „или другим”.

Члан 10.

У члану 44. став 2. речи: „На захтев корисника може се закључити” замењују се речима: „Превозник и корисник превоза могу да закључе”.

Члан 11.

У члану 45. став 1. после речи: „колским” додају се речи: „односно товарним”, а после речи: „колског” додају се речи: „или товарног”.

Члан 12.

У члану 55. став 1. мења се и гласи:

„Ако плаћање превозних трошкова није другачије договорено са превозником, све превозне трошкове дужан је да плати пошиљалац по општим условима превоза који се примењују на дан закључења уговора о превозу, а у случају поновне предаје, према општим условима превоза на дан поновне предаје пошиљке на превоз.”

Став 3. мења се и гласи:

„Ако за обрачун трошкова не постоји посебан уговор, за плаћање превозних трошкова важе општи услови превоза.”

Члан 13.

У члану 59. став 3. речи: „дужан је” замењују се речју: „дужан”.

Члан 14.

У члану 72. став 1. тачка 8) речи: „Царинским законом („Службени гласник РС”, бр. 18/10 и 112/12)” замењују се речима: „законом којим се уређује царина”.

Члан 15.

У члану 83. став 2. после речи: „имаоца” додаје се реч: „права”.

Члан 16.

У чл. 2, 3, 5, 10, 11, 13, 15, 16, 23, 24, 25, 28, 31, 32, 41, 44,49,51, 59, 62, 66, 68, 69, 77, 79, 81, 83, 84, 85, 90, 93, 98, 100, 101, 102, 105, 112, реч: „тарифа” у одређеном падежу замењује се речима: „општим условима превоза” у одговарајућем падежу.

Члан 17.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”, осим чланова 14б и 14в, који почињу да се примењују две године од дана ступања на снагу овог закона, и ст. 2, 3. и 4. члана 14г који почињу да се примењују наредног дана од дана приступања Републике Србије Европској унији, односно даном почетка пуне примене Транспортне заједнице у складу са чланом 40. Уговора о оснивању транспортне заједнице („Сл. гласник РС”, број 11/2017) и чланом 1. Протокола VI – Прелазни аранжмани између Европске уније, са једне стране, и Републике Србије, са друге стране, ако почетак те пуне примене наступи пре приступања Републике Србије Европској Унији.